

PRILOŽNOSTI

Glasilo CMEPIUS-a,
Centra RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja

1

December 2007

Einrichtung
anges Lernen

EU 2007 DE

Europäis
zum Progra

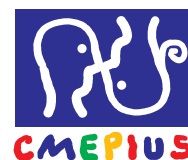
Podpis pogodbe med Slovenijo in Evropsko komisijo o izvajanju programa Vseživljenjsko učenje, Berlin, 7. 5. 2007:
direktorica CMEPIUS-a mag. Majda Širok, minister za šolstvo in šport dr. Milan Zver, direktor Direktorata za izobraževanje in usposabljanje pri Evropski komisiji Michel Richonnier

ISSN 1855-2293

GD Izobraževanje in kultura

Program Vseživljenjsko učenje

Spoštovane bralke, spoštovani bralci,

z izdajo novega glasila, ki smo ga poimenovali **Priložnosti**, vas želimo redno seznanjati z možnostmi mednarodnega sodelovanja in povezovanja ter vam približati najrazličnejše programe, akcije in pobude v okviru programov Evropske skupnosti, kakor tudi programe, namenjene študentom in visokošolskim učiteljem na dvostranski in večstranski ravni, ki jih koordiniramo na CMEPIUS-u.

Prav tako vas bomo še naprej spodbujali k nadaljnjemu uspešnemu vključevanju v projekte ali mobilnosti, saj se zavedamo, da bomo na ta način skupaj z vami uresničevali naše poslanstvo, ki se glasi »S pomočjo mednarodnih programov odpiramo vrata izkušnjam«, postali še bolj prepoznavni v slovenskem in evropskem prostoru ter utrdili in udejanjili naš moto »Vezi brez meja«, ki mu sodelavke in sodelavci CMEPIUS-a sledimo že 10. leto našega delovanja.

Kot smo vas že obveščali, smo z letom 2007 vstopili v program Evropske skupnosti Vseživljenjsko učenje, ki nadaljuje aktivnosti prejšnjih pobud in programov, kot sta bila npr. Socrates in Leonardo da Vinci, jih povezuje ter prinaša nove izzive. Na evropski otvoritveni konferenci maja 2007 v Berlinu, ki je bila načrtovana kot osrednji dogodek promocije omenjenega programa, je evropski komisar za izobraževanje, usposabljanje, kulturo in mladino, gospod Jan Figel', izpostavil pomen in povezovalno vlogo programov izobraževanja in usposabljanja v evropskem

prostoru, ki se vse bolj sooča z ekonomskimi in demografskimi spremembami. Ob tej priložnosti je tudi poudaril, da uvajanje programa Vseživljenjsko učenje v letu 2007, ki hkrati sovpada z 20. obletnico programa Erasmus, potrjuje kontinuiteto in izpostavlja učinkovitost programov Evropske skupnosti na področju izobraževanja in usposabljanja.

Program vključuje štiri vsebinsko vzporedna programska področja, o katerih bomo spregovorili tudi v prvi številki: Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci in Grundtvig, le-ta pa dopolnjuje Prečni program npr. s študijskimi obiski ter program Jean Monnet. Ima zelo širok spekter ciljnih skupin in njim so Priložnosti tudi namenjene; v uredniškem odboru se bomo potrudili, da bo vsakdo našel kakšno zanimivo in koristno informacijo, ki jo bo lahko uporabil na področju svojega dela ali pa jo prenesel v kakšen drug kontekst ter tako obogatil svojo osebno rast in si odprl nova obzorja v poklicnem razvoju.

Poleg Uvodnika, ob katerem v prvi številki glasila objavljamo tudi Besedo uredniškega odbora, smo Priložnosti zasnovali tako, da bodo nudile čim širšo paleto informacij in pritegnile vašo pozornost z vsebinsko pestrostjo. V rubriki Sodelujte z nami vas bomo sodelavci CMEPIUS-a obveščali o različnih akcijah in pobudah, ki jih koordiniramo, hkrati pa vas bodo koordinatorji projektov ter udeleženci v akcijah, namenjenih mobilnosti, ki jih bomo izbirali med različnimi ciljnimi

skupinami, seznanjali s svojimi izkušnjami, vtisi in nasveti ter poskušali s primeri dobre prakse k sodelovanju spodbuditi tudi tiste, ki šele vstopajo na bogato pot mednarodnega sodelovanja. V Dogajalo se je ... vas bomo popeljali skozi različne dogodke v Sloveniji in v tujini, ki smo jih organizirali ali pa smo se jih sami udeležili in na njih aktivno sodelovali ter navezovali stike s kolegi v slovenskem in evropskem prostoru. Stran Ne prezrite bo izpostavila pomembna tekoča dogajanja, npr. razpise ali povabila k sodelovanju, v rubriki Napovedujemo ... pa bomo spregovorili o prihodnjih dogodkih in naših aktivnostih ter tudi pričakovanjih in bodočih izzivih, ki jih bo v prihajajočih letih nedvomno veliko.

In ker se na CMEPIUS-u zavedamo tudi pomena in prednosti, ki jih prinaša večjezičnost med državljani Evropske unije, ter skozi naše programe spodbujamo vseživljenjsko učenje jezikov, bomo vsako številko Priložnosti poimenovali tudi s prevodom v enega izmed tujih jezikov. V prvi polovici naslednjega leta, ko bo Slovenija kot prva izmed novih članic prevzela pomembno in odmevno vlogo predsedovanja Evropski uniji, bomo za širšo javnost izdali tudi dvo- ali večjezično številko Priložnosti ter tako obeležili tudi leto 2008 – leto medkulturnega dialoga – in s tem prispevali k ozaveščanju o jezikovni in kulturni raznolikosti v Evropi.

Vabimo vas torej, da prelistate tokratne

Priložnosti – Opportunities.

Eva Jurman,

v imenu uredniškega odbora

»Tamdiu discendum est, quamdiu vivas.«

»Tako dolgo se je treba učiti, dokler živiš.« (L. Annaeus Seneca, Ad Luc. epist. moral. 76.3.)

Založnik: CMEPIUS, Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja
Odgovorna urednica: Eva Jurman
Uredniški odbor: Neža Pajnič, mag. Marja Medved, Tina Kenk
Oblikovanje in prelom: Studio 22
Lektorica: Petra Tomše
Tisk: Litera Picta
Naslov uredništva: CMEPIUS, Ob železnici 16, 1000 Ljubljana
E-pošta: info@cmeplus.si
Spletna stran: www.cmeplus.si
Telefon: (01) 586 42 51
Faks: (01) 586 42 31

ISSN 1855-2293

Drage prijateljice, dragi prijatelji,

pred poletjem smo z zadnjo številko Spodbud že napovedali začetek nečesa novega ... Naj z vami na kratko delim, kako temeljit in dolgotrajen je naš pristop k novostim. Takšnim in drugačnim. Tudi to je del zorenja.

Že kar nekaj časa je minilo, odkar se je pojavila prva ideja o samostojnem glasilu. Pa nismo še imeli dovolj poguma, zato smo o tem le razpravljali, razmišljali in na nek način tudi sanjali, tako da je ideja o našem glasilu z leti rasla, se razvijala in postajala vse močnejša, bolj jasna, dokler ni dozorela in se je nekdo izmed nas na enem od rednih sestankov opogumil in dejal: »Zdaj pa je res že čas, da nehamo govoriti o ideji in želji, ki enkrat bo, ko bo ... saj imamo vendar veliko pokazati in povedati našim bralcem. Začnimo izdajati svoje glasilo. Vsaj dvakrat letno, bo že steklo.«

»Velja,« smo se strinjali. Res je pravi čas za spremembe, za nov izziv. Z vstopom v deseto leto našega delovanja v okviru programov EU s področja izobraževanja in usposabljanja, ob vstopu v tretjo generacijo programov smo lahko ponosni, saj imamo skupaj s slovenskimi prijavitelji in udeleženci res veliko pokazati, veliko znano in lahko rečemo, da smo na svojem področju dozoreli. Toda kako naj se lotimo nastanka novega glasila? To pa je za nas nekaj novega. In ker je naša osnovna naloga spodbujanje vseživljenjskega učenja, se moramo vedno znova novih znanj in spretnosti lotevati tudi sami. In tako je tudi prav. Pa to sploh ni tako zelo lahko, kot je videti. Menili smo: na hitro najdemo novo ime, oblikovalcu naročimo, da nam oblikuje lep in privlačen izgled glasila, napišemo nekaj člankov in je opravljeno. Hm, toda samo se ni in ni hotelo nič zgoditi. Prvi korak k uresničitvi je bil torej, kdo bo odgovoren za nastanek in izvedbo naše nove ideje. Sodelavka, ki je bila že doslej v uredniškem odboru Spodbud, se nam je zdela zaradi svojih dosedanjih izkušenj najbolj ustreza za uredniško delo. Sploh nismo kaj dosti razpravljali, s tem smo se vsi takoj strinjali. Prvi korak je bil torej storjen.

Nato pa se je zataknilo pri imenu. Menili smo, da več glav več ve – začeli smo zbirati ideje. In teh je bilo kar nekaj, a z nobeno se nismo strinjali vsi. Nenavadno, kajne? Sledili so dolgi pogovori, sestanki, razpravljanja ob jutranji kavi, pojasnjevanja in razlage pomenov posameznih naslovov. Pri nas pač nič ne gre na hitro in na prvo žogo. Seznam idej se je sčasoma in s številom skupnih pogovorov ožal, dokler se nismo vsi strinjali, da prav vsi sodelavci CMEPIUS-a vidimo svoje prispevke v glasilu z imenom PRILožNOSTI. To ime namreč tudi v prevodu v ostale jezike zveni pomenljivo in lepo. In če smo v prvih desetih letih Slovence v Spodbudah spodbujali k mednarodnim povezavam, bomo v prihodnje vsem predstavljali Priložnosti, ki so na voljo za mednarodno povezovanje.

Torej, tudi drugi korak je bil uspešno premagan. In zdaj? Nova urednica je prevzela pobudo in se čisto vživela v svojo vlogo. Predlagala je strukturo Priložnosti in idejno zasnovo prve številke, porazdelila naloge in zbrala ekipo kolegov (no, zaenkrat kolegic), ki bodo odgovorne za izdajo prve in naslednjih števil, ter določila rok za oddajo prispevkov. In nato je steklo.

V predpoletni številki Spodbud ste lahko brali o novem programu Evropskih skupnosti Vseživljenjsko učenje, s čimer smo tudi vsebinsko nakazali nadaljevanje v Priložnostih. S prvo številko gremo tako korak dlje in vam predstavljamo posamezne priložnosti v okviru sektorskih programov, za lažjo predstavbo pa vam podajamo tudi nekaj konkretnih primerov dobrih praks iz preteklih let. Poleg tega vas tako v tej kot vas bomo tudi v vseh prihodnjih številkah obveščali o prihodnjih dogodkih in aktivnostih in vas informirali o najodmevnejših

preteklih aktivnostih.

Upam si trditi, da prav vsi sodelavci CMEPIUS-a že nestrpnost pričakujemo izdajo naših novih, samostojnih in pravih Priložnosti, še bolj pa smo na trnih, kako boste z našim novim projektom zadovoljni vi, bralci. Upamo, da vam bodo Priložnosti všeč, da nam boste ob morebitnih spodrslijah vsaj malce pogledali skozi prste (ne preveč, da se ne bi razvadili!), predvsem pa si želimo, da vam bodo naše in vaše Priložnosti sčasoma prirasle k srcu.

Tako kot Jonatan Livingston Galeb smo tudi mi po tehtnem premisleku končno pogumno razprli krila in poleteli v prepričanju, da bodo Priložnosti prispevale k odpiranju vrat na poti učenja in zrelosti. Uživajmo skupaj.

Srečno, Priložnosti!

Maja Mihelič Debeljak,
namestnica direktorice in vodja programa Vseživljenjsko učenje

KAZALO

Beseda uredniškega odbora	2
Uvodnik	3
Sodelujte z nami	4
<i>Comenius</i>	4
<i>Erasmus</i>	7
<i>Leonardo da Vinci</i>	10
<i>Grundtvig</i>	12
<i>Študijski obiski</i>	14
Dogajalo se je ...	16
Ne prezrite	19
Napovedujemo ...	20

Na Češkem rojeni teolog in filozof Johann Amos Comenius (1592–1670) je bil eden glavnih snovalcev sodobnega izobraževanja, saj je verjel v to, da je izobraževanje namenjeno prav vsem.

Ali ste se že kdaj vprašali, kako bi spremenili svoje delo v razredu? Kako bi v svoj predmetnik prenesli znanja in spretnosti, ki jih zahteva sodobna družba? Potem ste prava oseba za sektorski program Comenius. Comenius je program, v katerem lahko najdete mednarodno sodelovanje, izobraževanje v tujini, izmenjavo znanj in izkušenj in še kaj.

Z vstopom v Evropsko unijo je treba imeti v mislih širše okolje. Širše okolje pomeni tudi večjo raznolikost. Večja mobilnost, večkulturnost, mešanje navad in običajev zahtevajo razvojno podprto izobraževanje. Udeleženci v izobraževalnem procesu morajo dobiti nova znanja in nove spretnosti, ki jim bodo omogočili aktivno življenje v sodobni družbi. Tega se vsi dobro zavedamo. Zaradi tega so na voljo tudi orodja, s katerimi se je mogoče uspešno odzvati na prej omenjene izzive.

Evropski programi s področja izobraževanja in usposabljanja nudijo priložnosti tako za osebni strokovni razvoj kot tudi za razvoj šol. Šole lahko sodelujejo v različnih oblikah mednarodnega projektnega dela, učitelji se lahko udeležujejo usposabljanj v tujini. Priložnosti je kar nekaj. Na srečo se ni treba že kar na začetku spopasti z zahtevnim mednarodnim projektom. Pot je lahko precej bolj položna in vsakdo lahko uporabi le tisto, kar mu najbolj ustreza.

Začnete lahko s tistimi dejavnostmi, ki so namenjene mobilnosti posameznikov. Za začetek učiteljske kariere lahko odidete v tujino kot Comenius asistent. To je priložnost, da prve korake v življenje in delo učitelja lahko opravite v tujini in s tem pridobite dragocene izkušnje poučevanja v kulturno drugačnem okolju. Nadaljujete lahko s stalnimi strokovnimi spopolnjevanji. V tem sklopu se lahko udeležite različnih tečajev in izobraževanj, ki potekajo v tujini. Usposabljanja, ki se jih lahko udeležite, omogočajo pridobivanje novih znanj in spretnosti, spoznavanje kolegov iz vse Evrope in drago ceno izmenjavo izkušenj.

Posebna oblika mobilnosti posameznikov so tako imenovane pripravljalne aktivnosti (kontaktni seminarji in pripravljalni obiski), ki so namenjene iskanju in spoznavanju svojih projektnih partnerjev ali pripravi konkretnega projekta. Kontaktni seminarji so tematska srečanja, kjer se morebitni partnerji spoznajo in se začnejo pogovarjati o skupnem projektu. Pripravljalni obiski so obiski že znanih partnerjev, ki na takšnem srečanju pripravijo konkreten projekt.

Če se vam zazdi, da želite nekaj več, nekaj bolj ustvarjalnega, kot je le takšno ali drugačno izobraževanje v tujini, potem je pravi čas za mednarodne projekte. Tudi tu je možnih več različnih oblik sodelovanja.

Najlažja oblika je eTwinning. To so projekti sodelovanja med šolami, ki potekajo prek svetovnega spleta. Takšno sodelovanje je prijazno, brez posebnih formalnosti in obveznosti, hkrati pa je odlična priložnost za spoznavanje novih ljudi, novih evropskih partnerjev, s katerimi je veliko lažje pripraviti bolj zahtevnejše mednarodne projekte. Na voljo so brezplačna orodja, ki jih lahko uporabljate, svetovanje pri pripravi in pomoč pri izvajanju projekta, po vsej Evropi pa potekajo posebne delavnice s poudarkom na praktičnem usposabljanju za uporabo sodobnih tehnologij pri pouku.

Naslednji korak evropskega sodelovanja so partnerstva. Poudarek je na sodelovanju, na skupnem delu in dodajanju evropske dimenzije v izobraževanje. Pomemben element partnerstev so mobilnosti – priložnosti za srečanja in skupno delo. Zaradi tega je število mobilnosti

tisto, ki odloča o višini dodeljene dotacije. Partnerstva so najbolj prijazna oblika evropskega sodelovanja, z minimalno administracijo in preprostimi pravili.

Bolj zahtevni so večstranski projekti in mreže. Oboji zahtevajo več administrativnih opravil in bolj natančno projektno načrtovanje. Po drugi strani so to projekti, ki omogočajo resno razvojno delo, opravljanje različnih tematskih raziskav in razširjanje izkušenj in rezultatov preteklih projektov.

Odločitev, kaj je za vas prava stvar, je popolnoma odvisna od vaših želja. Za prvo sodelovanje so primernejši projekti eTwinning ali Šolska partnerstva, za raziskave in inovacije pa večstranski projekti in mreže. V množici priložnosti je edina omejitev vaša domišljija.

Dosedanji udeleženci so poročali, da je delo v takšnih projektih včasih malce naporno, da se človek sreča s povsem novimi izzivi. Po drugi strani pa pozitivni učinki pretehtajo trud. Spoznavanje novega okolja in novih ljudi ter strokovna rast sta vedno vredna truda. In Evropa brez našega prispevka ne bo Evropa, ki jo želimo. Priložnosti čakajo le še na vas.

mag. Robert Marinšek

Moje delo in izkušnje kot Comenius asistentka za tuji jezik

Septembra 2006 sem se kot Comenius asistentka za 8 mesecev odpravila v Veliko Britanijo, natančneje v Marple, mestece v bližini Manchestra. Čeprav sem Anglijo že dobro poznala, me je sever prijetno presenetil, saj so bili ljudje izjemno prijazni in prav nič angleško hladni. Tudi osebe šole gostiteljice je bilo enkratno, saj so mi že pred mojim prihodom v številnih elektronskih sporočilih povedali, kaj pričakujejo od mene, tako da ni bilo nobenih nejasnosti ali presenečenj. Na šoli All Saint's Primary School Marple sem 6 tednov pomagala v razredu, da sem se navadila dela v angleški šoli, kar se je kasneje izkazalo kot izredno koristno. Otroci, ki jim danes pravim »moji otroci«, so bili nadvse navdušeni, da se bodo nekaj naučili o novi državi in novem jeziku, tako da smo v vsakem razredu izvedli dva projekta o Sloveniji. Še danes je knjiga 2. razreda All you ever wanted to know about Slovenia najbolj priljubljeno čtivo med odmori. Lokalno skupnost smo k sodelovanju povabili na »Slovenian Day«, kjer so se lahko naučili marsikaj o Sloveniji, naše delo je bilo objavljeno tudi v časopisu. Poleg spoznavanja Slovenije sem organizirala Slovenian and German Language Club, kjer smo prek igre spoznavali lepote učenja tujega jezika. Z veseljem bi se še enkrat odločila za delo asistentke za tuji jezik, saj sem se veliko naučila o poučevanju otrok in načinu šolanja v tujini, hkrati pa sem tudi s šolo ostala v stiku, kar mi bo gotovo koristilo v prihodnje.

Maja Zor

Stalno strokovno spopolnjevanje v tujini

V šolskem letu 2006/07 sem se udeležil mednarodnega projekta z naslovom »Colier Collaboration Learning for Visionary Leadership«. Skupina je začela z delom pri Šoli za ravnatelje, kjer sta bili nacionalni koordinatorici mednarodnega projekta Mateja Brejc in dr. Justina Erčulj. Na nekaj srečanjih smo temo obdelali na teoretični ravni, nato pa smo se vključili v elektronsko učilnico Univerze Kingston v Londonu. Prek elektronske učilnice smo spoznali svoje kolege v tem projektu, ki so prihajali iz Anglije, Nemčije, Španije, Italije, Malte, Turčije, z Norveške in Danske. Najprej smo se predstavili, nato pa se lotili svojih pogledov na obravnavano tematiko. Novembra 2006 smo se Alenka Žurej, Roman Vogrinc in Robert Gajšek udeležili študijskega srečanja na Univerzi Kingston. Glavna tema je bila aplikacija akcijskega raziskovanja pri vodenju šole. V uvodu in pripravi seminarja smo se omejili na teoretske koncepte akcijskega raziskovanja, na seminarju pa na izmenjavo dobre prakse v različnih državah s poudarkom na izkušnjah Univerze Kingston pri delu s šolami v Kingstonu. Obiskal sem zasebno cerkveno osnovno šolo in javno srednjo šolo. Osnovno temo smo aplicirali

vsak na svoje področje, sam sem izbral uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije. Zelo me je zanimala uporaba IKT-opreme ter količina te opreme v angleških šolah. Veliko časa smo porabili za izmenjavo izkušenj o težavah, s katerimi se srečujemo v domačem okolju, in primerov dobre prakse med udeleženci iz različnih držav. Pridobljeno znanje sem uporabil pri predavanjih za ravnatelje v okviru izobraževanja ravnateljev s področja IKT v okviru izobraževanj Zavoda za šolstvo RS. Seveda pa sem pridobljene izkušnje s pridom uporabil tudi na domači šoli. Tako smo izboljšali in povečali uporabo opreme IKT na šoli. Taka srečanja tudi ogromno pripomorejo k razumevanju raznolikosti evropskih šolskih sistemov in izmenjavi izkušenj z njimi. Vsi, razen seveda Angležev, pa smo precej pridobili tudi na področju komunikacije v angleškem jeziku.

Robert Gajšek,
ravnatelj OŠ Hruševca Šentjur

Šolska partnerstva – *triletni šolski projekt (2004–2007)*

Skozi sledi tradicij in časa na novo pot znanosti in poznavanja Evrope

Sodelovanje s šolama v Nemčiji in na Norveškem je bilo vsa tri leta aktivno tako na formalni kot na prijateljski ravni. Prvo leto je bilo osredotočeno na prepoznavanje različnosti in podobnosti med izobraževalnimi sistemi, kulturami in seveda – kot najpomembnejše – vzpostavljanje prijateljskih vezi med sodelujočimi. Osnovna komunikacija je potekala po telefonu in prek e-pošte. Obiski in izmenjave učiteljev in ravnateljev pa so se izkazali kot izredna izkušnja. V naši šoli se je že prvo leto pokazal velik interes za nadgradnjo znanja angleškega in nemškega jezika; organizirali smo tečaj angleščine za učitelje, nekateri pa so se udeležili tudi tečaja nemščine na lastno pobudo.

Z besedami se ne da opisati veselja in navdušenja otrok-učencev, ki smo jih peljali na izmenjavo. Verjamem, da nekateri

od teh nikoli več ne bodo imeli možnosti doživeti vožnje z letalom ali obiskati Norveško in Nemčijo. In še več, dobili so prave prijatelje daleč na severu.

Učenci so tudi samoiniciativno pripravili predstavitvene programe, ki so jih učenci sodelujočih šol z občudovanjem sprejeli.

V našem projektu so sodelovali vsi učenci naše šole (pisanje pisem, novoletnih voščilnic, učenje pesmic in osnovnih besed). Vse to je bila vzpodbuda za povečano zanimanje tako za poznavanje tujih jezikov, predvsem angleščine, kot za prepoznavanje norveške in nemške kulture. Neformalne stike z družinami so ohranili tudi starši, ki so gostili otroke.

Bilo je veliko dela, predvsem formalnega (prijave, objave, logistika priprav na srečanja, poročila), vendar vse to odtehta občutek, ki ti ga lahko pusti smo en klic

ravnateljice norveške šole, Anne: »Vanja, naš župan si izredno želi videti vaš kraj in Slovenijo. Nanj ste naredili nenavaden vtis. Skupino povečamo za enega člana.« In tako je bila formalna večerja, ki jo je organiziral naš župan, gospod Tisel, zanimivejša zaradi vsestranskih izmenjav interesov in mnenj, ki se niso zoževala samo na šolski prostor.

In še za konec: vodja nemške šole Juer-gen organizira srečanje sodelujočih pri projektu v Nemčiji popolnoma na neformalni bazi (spanje in hrana pri družinah), z namenom družiti se in strokovno sodelovati (izmenjava mnenj ...), ki pa ne bo zadnje, saj to šolsko leto tradicionalno nadaljujemo na Norveškem ...
... in nato smo na vrsti že mi!

Vanja Hriberšek, *koordinatorka projekta, OŠ Hruševci Šentjur*

Erazem Rotterdamski (1466–1536), slavní nizozemski humanist in teolog, je poučeval v Parizu, Louvnu in Cambridgeu, ki še dandanes predstavljajo pomembne evropske izobraževalne centre.

Ime Desideriusa Erasmosa Rotterdamskega spada v svoji krajši obliki Erasmus med 20 prepoznavnih znakov Evrope. Seveda v Ameriki, na Japonskem in tudi v Evropi ob omembi imena ne pomislijo na slavnega humanista in teologa s preloma 15. v 16. stoletje, ki je živel in delal v duhu vsebine, po kateri je Erasmus prepoznaven danes. Predvsem študenti, a tudi profesorji dandanes povezujejo ime Erasmus z mobilnostjo študentov.

Kako se je vse skupaj začelo

www.newropeans.com

Leta 1983 je prišlo na Svetu Evrope do politične odločitve o evropskem sodelovanju na področju visokega šolstva, vendar program ni bil sprejet zaradi finančnih razlogov.

Leta 1985 se je pojavila prva pobuda o povezovanju študentov po Evropi. Študenti pariških šol so želeli organizirati prvo srečanje evropskih študentov, kar se je tudi zgodilo – srečanja na Sorboni se je udeležilo 350 evropskih študentov in tudi takratni evropski komisar za izobraževanje.

Leta 1987 je vse kazalo, da program niti v tretje ne bo finančno podprt in mu je tako grozilo, da bo končal na pokopališču velikih evropskih idej. Mobilnost študentov se je odvijala predvsem z ZDA in menilo se je, da bo tako tudi ostalo, čutil pa se je tudi odpor velikih držav, da bi področje izobraževanja »izpustile iz nacionalnih rok«. Do preobrata je prišlo marca 1987, ko je francoski predsednik Mitterand po sestanku s predstavniki študentskega združenja javno podprl idejo o ustanovitvi programa Erasmus. Nekaj tednov za tem, junija 1987, je

Evropski svet ministrov za izobraževanje sprejel program Erasmus.

Od tu dalje je vse znana zgodovina. V prvem letu se je za mobilnost odločilo 3244 študentov, v letu 2007 bo mobilne okoli 1 odstotek študentske populacije v sodelujočih državah. V okviru programa Erasmus študenti lahko del rednih študijskih obveznosti in od leta 2007 dalje tudi praktično usposabljanje opravijo namesto doma v eni od partnerskih držav. Tako pridobijo ne le akademsko, pač pa predvsem dozoriijo v prave evropske državljane. Postanejo samostojni, pogumni, zavedni, zahtevni, odprti. Odrastejo. Predvsem pa spoznajo ogromno novih prijateljev in znancev ne le iz evropskih držav, pač pa z vsega sveta.

Program Erasmus je od vsega začetka tudi možnost za učno osebje. Le-to lahko opravlja pedagoško delo na partnerski instituciji. Delež mobilnih univerzitetnih učiteljev je večji kot delež mobilnih študentov, saj naj bi bilo mobilnih skoraj 2 odstotka upravičenih učiteljev, to je skoraj 21.000 posameznikov. Mobilni učitelji so izredno pomembni predvsem za študente, ki se mobilnosti ne morejo udeležiti. Tuj predavatelj v domači predavalnici prinese določeno mednarodno izkušnjo tako študentom kakor tudi širšemu okolju institucije.

Poleg mobilnosti posameznikov program vzpodbuja medinstitucionalno sodelovanje. V prvih dveh generacijah programa so bili najbolj podprti projekti skupnega razvoja študijskih programov in modulov, v okviru programa Vseživljenjsko učenje pa je poleg tega vedno močnejše podprto projektno sodelovanje na področju

modernizacije visokega šolstva in vzpostavitev virtualnih kampusov. Dejstvo je, da univerze, visoko šolstvo in raziskovalci predstavljajo ključne akterje v doseganju ciljev Lizbonske strategije. Vse večjo pomembnost pridobivajo tudi s strani političnih sil in gospodarstva, zato je vzpostavljjanje evropskega visokošolskega in raziskovalnega prostora z zagotavljanjem kakovosti ena osrednjih skupnih nalog.

In Slovenija?

V programu smo začeli sodelovati v akademskem letu 1999/2000. Torej je bil prelom tisočletja za slovenski visokošolski prostor še posebej pomemben. Sodelovati smo začeli v zadnjem letu prve generacije programa SOCRATES/Erasmus, sredi druge generacije smo iz statusa pridružene članice postali polnopravna članica Evropske unije in s tempopolnoma enakopravnimi sogovorniki v okviru evropskega visokošolskega prostora. Vse te okoliščine so opazne tudi v statistiki sodelovanja.

Nekaj zanimivosti

Mobilnost študentov – matična institucija	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
UL	110	238	285	402	553	664	771
UM	112	116	123	125	156	152	164
UP	0	0	0	6	17	47	34
GEA	8	10	14	12	16	14	12
UNG	0	0	0	1	0	2	1
SKUPAJ	230	364	422	546	742	879	982
Mobilnost profesorjev – matična institucija	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
UL	34	34	37	39	70	67	86
UM	22	31	28	28	51	52	55
UP	0	2	3	3	14	17	25
GEA	4	3	2	2	2	3	4
UNG	0	0	0	1	2	2	4
VŠUP NM	0	0	0	0	0	2	2
SKUPAJ	60	70	70	73	139	143	176

Za slovenske študente so najbolj zanimive države Španija, Francija, Nemčija, Avstrija, Italija. Najbolj aktivna področja so ekonomija in poslovni študiji, jezikoslovje, pravo, družboslovne študije. V Slovenijo zaenkrat pride manj študentov, kot jih letno iz Slovenije odpotuje, vendar je razlika vedno manjša. Največ študentov pride s Poljske, Portugalske, Češke in iz Španije. Glede na evropsko študentsko populacijo je tudi v Sloveniji delež mobilnih študentk večji od deleža študentov.

Neža Pajnič

Predsednik Evropske komisije José Manuel Barroso je ob 20-letnici programa Erasmus dejal:

»ERASMUS je postal več kot le izobraževalni program. Mnogim evropskim študentom omogoča prvo bivanje v tuji državi in je dosegel status socialnega in kulturnega pojava. Je odličen primer za to, kaj je mogoče doseči z usklajenim evropskim delovanjem na področju izobraževanja, in hkrati dober znak za uspeh nedavno predlaganega Evropskega tehnološkega inštituta, ki je – kot ERASMUS pred 20 leti – popolnoma nov koncept, ki predstavlja vizijo in prepričanje, da ima usklajeno evropsko delovanje večjo dodano vrednost kot skupek odličnih neodvisnih pobud.«

DOBRA PRAKSA

Mednarodno sodelovanje predstavlja pomemben del strateškega razvojnega načrta Pedagoške fakultete (PeF) Univerze v Ljubljani in prav Erasmus evropski program za mobilnost v visokem šolstvu na PeF privlači najbolj množično udeležbo študentov in profesorjev.

Število študentov in profesorjev, ki v sklopu tega programa odidejo v tujino, kakor tudi število tistih, ki iz tujine pridejo na izmenjavo na našo fakulteto, vseskozi strmo narašča, zato je bilo treba urediti veliko organizacijskih postopkov na fakulteti, ki so omogočili organizacijo izmenjav in obenem nemoteno izvajanje študijskih procesov. Posebej velja poudariti zgledno ureditev postopkov priznavanja v tujini opravljenih študijskih obveznosti, čemur je bila v zadnjih letih namenjena precejšnja pozornost.

V akademskem letu 2007/2008 smo pripravili tudi nekaj novosti za Erasmus študente iz tujine. Tako jim od letos ponujamo predmete v angleškem jeziku, prvič pa smo poskusno uvedli tudi tutorski sistem, ki ga uspešno vodijo sami študenti PeF.

V programe izmenjave želimo pritegniti še več študentov, ki bi preživel vsaj en semester v tujini, pri čemer se zavedamo, da jim mora fakulteta ponuditi ustrezne podporne storitve. Sedanji delež Erasmus študentov PeF kaže, da bo treba z intenzivno širitvijo mobilnosti še nadaljevati, ob tem pa tudi spodbujati interes mobilnih študentov iz drugih držav EU za Pedagoško fakulteto v Ljubljani.

Igor Repac, Univerza v Ljubljani,
Pedagoška fakulteta

IN KAJ PRAVIJO ŠTUDENTI?

Ob devetih ponoči prispem v malo, a neznano mesto. Hiše ... ulice ... glavna postaja ... vse brez čustev, brez osebnosti. Ne poznam ničesar. Poiščem taksi, da me zapelje po ključke univerzitetnega stanovanja. Peljeva se iz mesta v temo, iz teme na vrh hriba. V mali pisarnici dobim ključke, spet se vrneva v temo, dokler naju ne dosežejo mestne luči. Taksist prijazno kramlja, mi razkazuje mesto. V trenutku postane moj najboljši prijatelj. Govori o največji znamenitosti mesta – katedrali.

Moram si jo ogledati, pravi. Ampak ne sama, samo s prijateljico, nadaljuje, kajti malopridneži in lopovi prežijo na osamljene turiste. Pet metrov zatem ustavi. Zmrazi me. Pred mojim novim bivališčem sva, v ozki uličici, komaj osvetljeni, polni smeti. Povzpnem se po nerazsvetljenih strmih in ozkih stopnicah do drugega nadstropja. Stanovanje je seveda temno. Lepo, a prazno. Nikjer žive duše. Pred spanjem zaklenem vhodna vrata, pa še vrata svoje sobe.

Naslednji dan se na poti do mednarodne pisarne celo dopoldne izgubljam. Ne upam si namreč iz torbe potegniti zemljevida – kakšen malopridnež bi me lahko zamenjal za turistko! In tako še ves dan, dokler v stanovanju ne najdem nove erasmusovke. Pa zatem še ene in še ene. In ugotovim, da živim v najlepšem predelu mesta, ki mu zob časa še vedno ni odvzel starorimskega in arabskega pečata. Moja uličica je del glavne promenade starega jedra, smeti pa ljudje vsak večer pustijo na ulici, da jih ponoči poberejo smetarji. In o lopovih ne duha ne sluha ...

Marjeta
Fakulteta za družbene vede
(Univerza v Ljubljani)
Girona, Španija

Študij v tujini mi je dal ogromno! Vseh stvari, ki sem jih pridobil, se najbrž sploh ne zavedam. Od neke samostojnosti, ki sem jo v Ljubljani samo površno začel, do drugačnega pogleda na svet. Prideš v stik s toliko različnimi ljudmi. Predvsem z ostalimi Erasmus študenti postaneš kot ena velika družina, vsi s podobnimi težavami in vsi pripravljeni pomagati. Slovaško kulturo sem poznal že od prej, saj sem bil tam že večkrat. Spoznaš pa tudi kulture narodov drugih študentov. Videl sem ogromno novih krajev. Ne samo na Slovaškem, v

času študija sem obiskal Češko, Poljsko, Madžarsko, Ukrajino, Italijo. Po zaključku študija pa sem poletje preživel na Portugalskem.

Da zaključim: če obstaja post Erasmus travmatski sindrom, sem ga jaz vsekakor doživel – ko sem prišel nazaj, sem bil slabe volje, pogrešal sem Bratislavo in študentski dom. Ta občutek se je v lažji obliki vrnil v začetku oktobra (ob enoletnici mojega odhoda na Slovaško)! Priznam, trpim zaradi PETS – post Erasmus travmatskega sindroma!

Matjaž
Filozofska fakulteta
(Univerza v Ljubljani)
Bratislava, Slovaška

Že velikokrat pred odhodom v Valencio sem slišal izraz 'Erasmus družina'. Ko sem Erasmus življenje tudi sam doživel, z gotovostjo lahko ponovim ta pregovor: »Ko si Erasmus študent, se tvoja družina spremeni v najboljšega prijatelja in tvoji najboljši prijatelji se spremenijo v tvojo družino.« Doživeti to pa je res nekaj posebnega!

Miha
Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo
(Univerza v Ljubljani)
Španija

Rok (UM) v Italiji

Tanja (UM) na Poljskem

Irma (UL) na Danskem

Eva (UL) v Franciji

Italijanski vseznalec Leonardo da Vinci (1452–1519) še danes predstavlja vzor »renesančnega človeka«. Njegova zapuščina s področja umetnosti, znanosti, matematike, tehnike, literature in filozofije nam je že stoletja pravi navdih.

Dva mlada fanta, ki sta končala srednjo lesarsko šolo, sta odšla na Finsko. Njuna želja je bila izdelava lesenih čolnov in s tem ohranjanje kulturne dediščine v njuni regiji. Njun cilj je bil jasen: pridobiti nova znanja, spretnosti in izkušnje, ki jih bosta uporabila pri svoji nadaljnji poklicni poti. Lesarska šola je za njiju prijavila projekt mobilnosti. Po večmesečnem življenju in delu na Finskem sta se domov vrnila polna novih idej, strokovnih znanj in z veliko novih osebnih izkušenj. Danes delata kot samostojna podjetnika, njuna ideja in želje so se s pomočjo projekta mobilnosti in praktičnega usposabljanja uresničile.

Slovenska fakulteta je skupaj z osmimi evropskimi partnerji razvila nove pristope pri laboratorijskih vajah naravoslovnih predmetov. Njihov 'navidezni laboratorij' je zasnovan na računalniških animacijah/simulacijah različnih naravnih pojavov in zapletenih tehničnih naprav. Rezultat razvojnega projekta bodo seminarji za učitelje naravoslovnih in tehniških predmetov, vsebine, ki bodo dostopne tudi na spletu, pa bodo predstavljale orodje tudi za vse, ki si želijo samostojno pridobiti znanja iz naravoslovja in tehnike.

V programu Leonardo da Vinci kot delu programa Vseživljenjsko učenje je na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja veliko priložnosti.

Na eni strani projekti mobilnosti omogočajo praktično usposabljanje udeležencev v tujini, na drugi strani pa razvojni projekti (prenos inovacij, partnerstva in razvoj inovacij) skupaj s partnerskimi organizacijami razvijajo oz. prenašajo nove vsebine in rešitve na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, namenjene potrebam določenih ciljnih skupin.

Sredstva programa so namenjena sofinanciranju stroškov dela, podpori neposrednim in posrednim stroškom,

ki nastanejo pri izvajanju in vodenju projekta. Razvojni projekti lahko trajajo do dve leti, pomembno pa je sodelovanje vsaj treh organizacij iz treh držav.

Tudi projekti mobilnosti lahko trajajo največ dve leti, vendar v teh projektih lahko sodelujeta samo dve organizaciji iz dveh držav. Usposabljanja v projektih mobilnosti se lahko udeležijo vsi posamezniki, ki bi želeli pridobivati praktične, poklicne in strokovne izkušnje v tujini, spoznati novo kulturo, jezik in izboljšati svoja znanja in spretnosti. Veliko število udeležencev predstavljajo mladi (dijaki, vajenci, osebe v osnovnem poklicnem usposabljanju, mladi delavci, diplomanti, brezposelni), ki jim mobilnost prinaša nova znanja, osebne in strokovne izkušnje, izboljša njihovo konkurenčnost na trgu delovne sile ter omogoča priznavanje znanja v evropskem prostoru. Za marsikaterega mladega udeleženca so sredstva programa edina možnost za življenje in usposabljanje v tujini in nemalo je takih, ki v okviru projekta mobilnosti prvič prečkajo mejo. Izkušnja je številnim mladim nepozabna in zelo pomembna.

Druga skupina udeležencev mobilnosti so strokovnjaki na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, najsi to poteka v izobraževalnih organizacijah, podjetjih, raziskovalnih centrih ali nepridobitnih organizacijah. Udeleženci tovrstne mobilnosti v tujini predvsem spoznavajo drugačno kulturo, načine in metode dela, pridobivajo nova znanja in izkušnje, ki jih kasneje prenesejo na osebe, ki jih usposabljaajo oz. izobražujejo. Na ta način predstavljajo pomemben element prenosa, izboljšanja ali nadgradnje kompetenc, inovativnih učnih in delovnih metod ter praks na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja.

Sredstva programa so namenjena tako vodenju in pripravi projektov kot tudi sami mobilnosti posameznikov,

njihovem bivanju, poti in pripravi za kakovostno usposabljanje v tujini.

Program Leonardo da Vinci je odprt za vse organizacije, ki bi želele prijaviti in izvesti mednarodne projekte. Področja, ki jih zajemajo tekoči projekti, so številna: od gostinstva, gozdarstva, strojništva do gumarstva, turizma, kmetijstva ali kulture. Vsem projektom, ne glede na področje, vsebino ali ciljno skupino, ki je vključena v projekt ali pa so ji rezultati projekta namenjeni, pa je skupno to, da izhajajo iz potreb na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja in iščejo nova znanja, izkušnje, rešitve ter vsebine, ki bodo te potrebe zadovoljile.

mag. Marja Medved

Sama praksa v tujini je bila zame obogatitev ne samo na poklicnem področju, ampak tudi dobra izkušnja za osebno rast in razumevanje drugače živečih ljudi. Tri mesece sem preživela s francosko družino na osamljeni kmetiji v južni Franciji. Gospodarica, ki je bila odgovorna za mojo prakso, mi je natančno in potrpežljivo predstavila vse stopnje delovnega procesa, v katerega sem bila vključena; od same proizvodnje do računovodstva, nabave materiala in prodaje proizvodov. Kljub njihovemu skromnemu načinu življenja sem bila deležna vsega, kar sem potrebovala. Družina me je obravnavala kot družinskega člana in tako sem bila poleg vsakodnevnega dela deležna tudi družinskih srečanj, kulturnih dogodkov ... Dobro sem spoznala francosko kulinariko in izpopolnila svoje znanje francoščine.

Seveda brez možnosti Leonardo štipendije prakse v tujini ne bi bilo mogoče izvesti, zato menim, da je ta projekt vreden vseh pohval.

Katarina Jemec, udeleženka mobilnosti

Primer dobre prakse razvojnega projekta

V okviru projekta ICTEM (Integrated counselling, training and employment method oz. Integrirana metoda svetovanja, usposabljanja in zaposlovanja, v nadaljevanju ICTEM) je bil razvit in preverjen program, namenjen povečevanju zaposljivosti težje zaposljivih mladih brezposelnih z nizko stopnjo izobrazbe. V mednarodnem projektu so sodelovali partnerji iz treh evropskih držav – Irske, Italije in Velike Britanije. Kot partner v Sloveniji je sodeloval Zavod RS za zaposlovanje.

Glavna ideja programa ICTEM je na istem mestu združiti različne oblike obravnave, torej svetovanje, usposabljanje in pomoč pri iskanju zaposlitve. To pomeni, da udeležencev ni treba usmerjati v različne programe, ampak so hkrati deležni tiste oblike pomoči, ki jo potrebujejo glede na okoliščine in trenutni položaj.

Rezultati projekta so bili zelo spodbudni ne samo v Sloveniji, ampak v vseh partnerskih državah. Od skupaj 112 udeležencev v vseh partnerskih državah se jih je 44 zaposlilo, 30 pa vključilo v nadaljnje izobraževanje. Od skupnega števila je bilo 54 udeležencev vključenih v krajše usposabljanje, s čimer so si povečali zaposlitvene možnosti.

Projekt DLAN ponuja dlan osebam s posebnimi potrebami s sodelovanjem v programih usposabljanja in izobraževanja na področju zaščite in obujanja naravne in kulturne dediščine.

Projekt želi prispevati k uresničevanju direktive EU o enakovrednem in enakopravnem obravnavanju invalidov. Za izbrano ciljno skupino se bodo v okviru

projekta izoblikovali različni posebni izobraževalni programi, ki bodo temeljili na željah, potrebah, zmožnostih in sposobnostih invalidov.

V projektu FAST sodelujejo učenci in učitelji iz Avstrije, Finske in Slovenije (Srednja šola za elektrotehniko in računalništvo) ter podjetja pri izdelavi in upravljanju čistilne naprave.

Projekt omogoča uresničevanje ideje učenja na način Naredi in opazuj učinke svojega dela. V okviru projekta je bil izdelan in upravljan model rastlinske čistilne naprave prek spleta. Dijaki se bodo naučili uporabiti teoretična znanja pri izvajanju rešitev v praksi in začeli razmišljati o globalnih problemih okolja ter iskanju rešitev, ki bi prispevale k izboljšanju kakovosti okolja, v katerem živimo.

Danski filozof, teolog, učitelj, zgodovinar in pesnik Nikolaj Frederik Severin Grundtvig (1783–1872) je postal oče ljudske univerze in bil neomajen podpornik izobraževanja odraslih že v svojem času.

Živimo v razburljivih časih. Nove tehnologije z velikimi koraki vstopajo v naša življenja. Nove tehnologije ne pomenijo le, 's čim počnemo stvari', ampak tudi kako. Navade in običaji se korenito spreminjajo, in to v zelo kratkem času. Stvari, ki so bile samoumevne pred desetimi leti, danes niso več. V takšnem dinamičnem in hitro se spreminjajočem okolju orodja, ki jih imamo na razpolago za spopadanje s tem svetom, zelo hitro postanejo neuporabna. Govora je seveda o našem znanju in vedenju, o naših spretnostih in navadah, ki nam pomagajo pri vsakodnevnih opravilih. Izobraževanje se tako ne konča z zaključkom obveznega izobraževanja.

In tu se srečamo z načelom vseživljenjskega učenja. Vseživljenjsko učenje pomeni, da se učimo in spoznavamo nove stvari, dokler smo živi, pomeni, da naše izobraževanje ni omejeno le tečaje in druga formalna usposabljanja, ampak da to počnemo ves čas, v različnih oblikah in na različne načine. Evropska unija kot novo družbeno-politično okolje temu področju posveča posebno pozornost. Zaradi tega je na voljo tudi poseben program, ki s sofinanciranjem različnih aktivnosti pomaga pri razvoju in dvigu kakovosti vseživljenjskega izobraževanja na področju celotne Evrope. Poseben del tega programa je namenjen izobraževanju odraslih. Ta del se imenuje Grundtvig.

Sektorski program Grundtvig poskuša z različnimi dejavnostmi spodbuditi vse evropske državljane k bolj aktivni vlogi v dinamičnem procesu vseživljenjskega izobraževanja. In tu ne govorimo le o formalnem izobraževanju, ampak tudi o drugačnih oblikah izobraževanja, ki še niso tako zelo 'udomačene' v zavesti povprečnega evropskega državljana. Prevladujoča oblika delovanja v programu Grundtvig so mednarodni projekti.

Seveda so oblike projektov različne, zato jih bomo na kratko predstavili.

Grundtvig partnerstva

Partnerstva so kreativni in okretni projekti mednarodnega sodelovanja. Poučilec partnerstev je na sodelovanju in skupnem delu. Zelo pomembno je, da se sodelujoči v partnerstvu srečajo in del nalog opravijo skupaj. Zaradi tega se dotacija izračuna na podlagi števila potovanj, ki so potrebna za izvedbo partnerstva. Partnerstva so še posebej prijazna do tistih, ki se prvič lotevajo mednarodnega projekta. Administrativnih opravil je kolikor malo je mogoče. Število partnerjev, ki jih potrebujete, je ravno tako minimalno (3). V partnerstvih lahko počnete marsikaj. Lahko izmenjujete izkušnje in iščete dobre primere, lahko pripravljate nove izobraževalne vsebine ali metodologije, lahko raziskujete ali počnete kar koli drugega.

Grundtvig večstranski projekti

Večstranski projekti so večji projekti, katerih namen je izdelati nekaj novega, pa naj bo to metodologija ali kar koli drugega. Vsekakor so večstranski projekti bolj razvojno usmerjeni in so zato tudi bolj administrativno zahtevni. Kljub temu so odlična priložnost za razvoj in prispevek h kakovosti izobraževanja.

Grundtvig mreže

Mreže so na nek način nadgradnje ostalih dejavnosti. V mrežah se srečuje večje število partnerjev, ki želijo raziskati neko področje ali promovirati dokazano dobre rešitve v večjem evropskem prostoru. Mreže so ravno tako kot večstranski projekti administrativno bolj zahtevne, vendar prinašajo možnosti, ki jih druge aktivnosti ne poznajo. To so predvsem možnosti resnega raziskovanja in analiz ter možnosti organizacije večjih mednarodnih srečanj.

Posebna ponudba so t. i. individualne mobilnosti. Sektorski program Grundtvig pozna dve obliki tovrstnih mobilnosti: stalna strokovna spopolnjevanja in pripravljalne aktivnosti. Čeprav odgovarjajočo prijavnico pošlje pravna oseba, sta ti dve aktivnosti namenjeni posameznikom.

Stalna strokovna spopolnjevanja

Stalna strokovna spopolnjevanja so namenjena posameznikom, ki želijo pridobiti nova znanja in spretnosti, ki jim bodo v pomoč pri njihovem delu na področju izobraževanja odraslih. Udeležiti se je mogoče tečajev, izobraževanj, namestitvev in drugih oblik izobraževanja in usposabljanja. Pri tem je pomembno, da posamezniki pridobijo neko znanje, ki ga še nimajo in ga v domačem okolju ne morejo dobiti. Na ta način naj bi v slovenski izobraževalni prostor prinesli nove in inovativne metode in vsebine ter tako prispevali k dvigu kakovosti izobraževanja na evropski ravni.

Pripravljalne aktivnosti

Pripravljalne aktivnosti pravzaprav spadajo med projekte, saj so namenjene pripravi projektov. Na t. i. kontaktnih seminarjih se srečujejo morebitni projektni partnerji, ki jih zanima določena tema. Pripravljalni obiski so namenjeni srečanju partnerjev, ki se že poznajo. Na njih pripravijo konkreten projekt, ki ga potem prijavijo na ustreznem razpisnem roku.

Ponudba je resnično raznolika. Priložnosti je veliko. Mednarodno sodelovanje vedno prinese posebne izzive in posebne nagrade. Delovanje v večkulturnem okolju in komunikacija v tujem jeziku sta le dva od posebnih izzivov mednarodnega sodelovanja. Na drugi strani so mednarodno priznanje, nova znanja, nove izkušnje in ponekod tudi novi med-

narodni prijatelji. Delo v teh dejavnostih je naporno, vendar so rezultati vredni truda. Evropa ni nekaj, kar bi obstajalo tam nekje, na drugi strani gora. Evropa smo tudi mi. Evropa raste in se razvija s sodelovanjem, zato pogumno naprej.

mag. Robert Marinšek

IZZIVI MULTIKULTURNOSTI

Leta 2006 sem v okviru programa Socrates II, akcije Grundtvig 3 – individualna mobilnost uspešno pridobila sredstva za udeležbo na seminarju Developing Intercultural Competence in a European Context v organizaciji izobraževalnega centra Anglolang v mestecu Scarborough na vzhodni obali Anglije.

Udeleženci smo prihajali iz izobraževalnih organizacij, ki šolajo odrasle iz raznolikih kulturnih okolij in/ali sodelujejo v mednarodnih razvojnih projektih. Med seboj smo lahko delili zelo raznolike izkušnje: o usposabljanju nemških menedžerjev za delo v Rusiji, šolanju Afričank za delo v zdravstvenem sektorju na Švedskem, tečajih angleškega jezika za japonske študente ipd. Precejšnji del seminarja je bil posvečen obsežnim področjem verbalne in neverbalne komunikacije. Obravnavali smo medkulturna pogajanja, predstavitve in sestanke v multikulturnih skupinah ter tehnike reševanja konfliktov.

Razmišljanje o kulturnih raznolikostih vodi k boljšemu razumevanju lastne kulture in njenih okvirov ter posledično k učinkovitejši in prijaznejši komunikaciji z udeleženci izobraževanja, s sodelavci in partnerji – evropskimi, pa tudi lokalnimi. Grundtvig je tako nedvomno izkazal podporo družbenemu dialogu, ki je v današnjem svetu izjemno pomemben.

Špela Jurak, CDI Univerzum

Študijski obiski v okviru programa Vseživljenjsko učenje so izmenjave informacij in izkušenj med tistimi, ki sprejemajo odločitve, in strokovnjaki na področju izobraževanja in usposabljanja v sodelujočih državah. Študijski obiski pospešujejo kakovost in preglednost sistemov izobraževanja in usposabljanja držav članic. Značilnosti študijskih obiskov so diskusije med udeleženci, obisk in predstavitev različnih organizacij s področja obiska v državi gostiteljici, predvsem pa izmenjava izkušenj in znanj med udeleženci, ki prihajajo iz različnih držav in delijo skupen interes za temo študijskega obiska.

Študijski obiski trajajo en teden in se odvijajo v skupinah, ki sestavljajo od 10 do 15 predstavnikov iz držav EU, držav kandidat ali pridruženih držav, ki so na različne načine aktivni v izobraževanju in usposabljanju. Prijavitelji lahko izbirajo med 300 različnimi študijskimi obiski (30 različnih tem), ki se nahajajo v katalogu. Prijavitelj izbere študijski obisk, ki je najbližje njegovemu področju dela.

Na študijskih obiskih udeleženci predstavijo področje lastnega dela, vsebine in odgovornosti na posameznem delovnem področju ter sisteme izobraževanja in usposabljanja v posameznih državah. Med študijskimi obiski se prek različnih organizacij vzpostavi stik z vodstvenim osebjem, pedagoškimi delavci, učenci ... Pri diskusijah se pridružijo predstavniki ministrstev, socialnih parterjev, različnih združenj in drugih pomembnih organizacij, ki sodelujejo pri oblikovanju

politike na določenem področju. Tematski pogovori v okviru posameznih organizacij potekajo v manjših skupinah in so koristni predvsem za izmenjavo izkušenj na različnih področjih dela. Pri študijskih obiskih je pomembno tudi navezovanje stikov s kolegi iz drugih evropskih držav, ki delajo na enakem delovnem področju, neformalna izmenjava mnenj in diskusija o situaciji v državah, iz katerih prihajajo udeleženci obiska.

Med samim obiskom udeleženci zbirajo mnenja in komentarje, na koncu obiska pa skupina napiše skupno poročilo. Poročila s študijskih obiskov imajo poseben pomen. V njih najdemo izkušnje in najnovejša dognanja, ki predstavljajo koristne in izčrpne informacije tistim, ki odločajo o izobraževanju. Poročila s preteklih študijskih obiskov si je možno ogledati na spletni strani Tehnične pisarne Evropske komisije www.studyvisits.net.

Razpis za udeležbo na študijskih obiskih je vsako leto v mesecu marcu ali aprilu, in sicer za naslednje šolsko leto. Udeleženci študijskih obiskov prejmejo dotacijo, ki (delno) pokrije stroške bivanja in stroške poti v državo, kjer poteka študijski obisk, in nazaj.

V okviru študijskih obiskov pa kot organizacija lahko tudi organizirate študijski obisk v Sloveniji. Organizacija si izbere temo študijskega obiska in se prijavi prek nacionalnega razpisa. Razpis je objavljen vsako leto konec meseca novembra. Po končanem razpisu so

izbrani študijski obiski objavljeni v katalogu. Po objavi študijskega obiska v katalogu lahko organizacija naredi majhno promocijo svojega študijskega obiska med kolegi v tujini. Koristi, ki jih ima organizator, so predstavitev stanja oz. razvoja različnih sistemov izobraževanja s strani udeležencev in organizatorja, neposredni, objektivni odzivi in kritičen pogled s strani udeležencev glede našega sistema, pridobivanje novih stikov za mednarodne projekte ...

Borut Korada

Zakaj se je treba udeležiti študijskega obiska:

zaradi medsebojnega strokovnega spoznavanja in navezovanja partnerstev v projektih in pri vsakdanjem delu;
zaradi pretoka informacij in širjenja idej ter inovacij v lastnem in skupnem evropskem okolju;
zaradi zmanjševanja kulturnih razlik;
zaradi osvežitve jezikovnih spretnosti;
nenazadnje zaradi nas samih in dosežkov našega izobraževalnega sistema.

Ne samo drugi, tudi mi imamo kaj pokazati!

*mag. Janja Meglič,
Obrtna zbornica Slovenije*

Za konec pozivam vse, ki v svojih institucijah odločajo o pošiljanju zaposlenih na tovrstne študijske obiske, da le-te podpirajo, saj so nam lahko tovrstne izkušnje v izjemno pomoč pri prenosu dobrih praks in izogibanju napakam, ki so jih drugi že storili.

*Andraž Zgonc,
Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve*

Za udeležence slovenskih organizacij gostiteljic ni nujno, da govorijo popolno angleščino, pomembno je, da se lahko udeleženci medsebojno sporazumejo, kajti koristi, ki jih prinese tovrstni mednarodni obisk, so veliko večje od strahu pred govorjenjem v tujem jeziku.

*Barbara Kunčič,
Center RS za poklicno izobraževanje*

Ravnateljica Osnovne šole Antona Ukmarja, Gabrijela Dolinšek, se je na Portugalskem udeležila študijskega obiska na temo preprečevanja šolske neuspešnosti. Udeleženci so na začetku študijskega obiska predstavili področje lastnega dela ter sisteme izobraževanja v posameznih državah. Gostitelji so zelo strokovno in nazorno predstavili šolski sistem in izobraževanje ter vključevanje otrok s posebnimi potrebami v šolske sisteme na Portugalskem.

Med številnimi obiski različnih šol so vzpostavili stike z ravnatelji, učitelji, drugimi sodelavci in učenci, ki obiskujejo različne izobraževalne programe. Pogovori na posameznih šolah so potekali v manjših skupinah in so bili koristni predvsem v izmenjavi izkušenj na različnih področjih dela v šoli: organizacija dežurstva, organiziranja prostega časa učencev ...

Med študijskim obiskom so obiskali več šol, ki se ukvarjajo z otroki, ki zaradi različnih dejavnikov ne dokončajo šolanja in so prepuščeni ulici. Spoznali so različne programe vključevanja takih otrok v izobraževanje.

Med obiski različnih organizacij so predstavniki posameznih držav predstavili primere dobrih praks in slabosti, ki jih imajo njihovi sistemi pri obravnavanju otrok s posebnimi potrebami.

Po zaključku obiska je bil kratek povzetek obiska predstavljen kolegom na šoli, poročilo pa objavljeno na spletni strani. Pri različnih srečanjih s kolegi ravnatelji pa so jim bile predstavljene možnosti, ki jih študijski obiski ponujajo. Stiki s predstavniki drugih držav so ostali, razmišljajo pa tudi o nadaljnjem skupnem sodelovanju.

Študentska ARENA

16.–18. oktober 2007

Kot vsa leta doslej smo bili tudi letos prisotni na Študentski ARENI. To leto je bilo nekoliko posebno tudi zato, ker je bil prvi dan Arene poimenovan Erasmus dan v obeležitev 20. obletnice programa Erasmus.

Študenti so lahko našli mnogo informativnega materiala o Erasmus programu in možnostih mobilnosti na razstavnem prostoru Predstavništva Evropske komisije, kjer so nam prijazno ponudili »dom« na Areni. Organizirali pa smo tudi dve predavanji, že tradicionalno predavanje o možnostih študija v tujini z naslovom Študent na rajžo gre ..., ki je bilo ponovno zelo dobro obiskano, in pa predavanje Bologna za študente. Na slednjem smo skupaj s študentko Alenko Jurič in profesorico dr. Tatjano Welzer študentom predstavili, kaj dejansko je bolonjski proces, kaj pomeni za študente in kako ga občutijo profesorji. Predavanje je bilo zelo zanimivo in se je zaključilo z zanimivo diskusijo med študenti in gostujočo profesorico.

ERA MORE nacionalna konferenca

29. oktober 2007

Ker se bliža zaključek projekta HP Noordung, v okviru katerega sta se v okviru CMEPIUS-a vzpostavila Center za mobilnost raziskovalcev in pa portal za mobilnost raziskovalcev, smo organizirali nacionalno konferenco. Konference se je udeležilo prek štirideset gostov zelo različnih ciljnih skupin (tako mladi raziskovalci, predstavniki visokošolskih in-

stitucij, podjetij in ministrstev), goste pa je nagovorila tudi ministrica za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, gospa Mojca Kucler Dolinar. Vsi udeleženci konference so bili zelo zadovoljni z vsebino, saj smo jim predstavili tako opravljeno delo, dosežene rezultate kakor tudi možnosti, ki so že ali pa bodo dostopne v kratkem.

Comenius kontaktni seminar in eTwinning delavnica

8.–11. november 2007, Kranjska Gora

V okviru programa Vseživljenjsko učenje sta od 8. do 11. novembra 2007 v Kranjski Gori (Hotel Larix) potekala Comenius kontaktni seminar in eTwinning delavnica z naslovom Virtual Neighbour – online collaboration in the classroom, ki ju je organiziral CMEPIUS.

Seminar sta v četrtek, 8. 11. 2007, otvorili gospa Mojca Škrinjar, generalna direktorica Direktorata za vrtce in osnovno šolstvo z Ministrstva za šolstvo in šport, ter mag. Majda Širok, direktorica CMEPIUS-a. Poleg plenarnega dela so aktivnosti potekale tudi v delavnicah na teme evropskih projektov na področju izobraževanja v programu Comenius in v pobudi eTwinning, novih pedagoških pristopov v razredu in uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije v izobraževanju.

Na seminarju je sodelovalo 110 slovenskih in tujih udeležencev iz 14 držav, med njimi predstavniki šol in drugih izobraževalnih institucij iz Slovenije in tujine, nacionalni koordinatorji z Nacionalnih agencij za program Vseživljenjsko učenje ter tudi predstavniki Ministrstva za šolstvo in šport ter javnih zavodov s področja izobraževanja.

V času seminarja se je oblikovalo kar nekaj projektnih skupin in upamo, da se bo njihovo sodelovanje uspešno nadaljevalo.

Jabolka kakovosti 2007

28. 11. 2007, Ljubljanski grad

28. 11. 2007 je Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja skupaj z Ministrstvom RS za šolstvo in šport že tretjič podelil priznanja najboljšim projektom mobilnosti v programu Leonardo da Vinci. Tokratno podelitev jabolk kakovosti smo dopolnili s podelitvijo evropskih listin kakovosti najboljšim projektom programov Socrates – Comenius, Erasmus in Grundtvig. Jabolka kakovosti v projektih mobilnosti so bila podeljena devetim najboljšim projektom v treh kategorijah oz. ciljnih skupinah: dijaki, študenti; mladi delavci in mentorji; mentorji jezika. Evropske listine kakovosti je prav tako prejelo devet izobraževalnih organizacij na različ-

nih nivojih splošnega izobraževanja, od osnovnih šol do univerze.

Vse nagrajene projekte odlikuje kakovostna priprava, izvedba, širjenje in nena zadnje nadaljevanje projekta tudi po njegovem uradnem zaključku. Vsi nagrajeni projekti so prinesli pomembne rezultate in pozitivno vplivali ne le na udeležence projektov, pač pa tudi na organizacije, ki so sodelovale, in na okolje, v katerem delujejo.

Nagrajeni projekti so priznanja prejeli iz rok državne sekretarke na Ministrstvu za šolstvo in šport, dr. Alenke Šverc, državnega sekretarja na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, dr. Dušana Lesjaka, in direktorice Centra RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja, mag. Majde Širok.

Nacionalna tematska konferenca: Glas uporabnikov v vseživljenjskem svetovanju

3. 12. 2007, City Hotel

130 udeležencev je 3. 12. 2007 v Ljubljani razpravljalo o »Glasu uporabnikov« na konferenci, ki smo jo soorganizirali CMEPIUS, Andragoški center RS, Nacionalni center za poklicno svetovanje in informiranje oz. Zavod RS za zaposlovanje in Zavod za šolstvo.

Predstavljenih je bilo več kot 15 razvojnih projektov iz različnih programov (npr. Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig) in področij (štiri delavnice so bile usmerjene v naslednje ciljne skupine: mladi, vključeni v izobraževanje, zaposleni, brezposelni in ranljive skupine).

V vseh delavnicah je bilo izpostavljeno, da je osebni stik ključen za uspešnost svetovanja. Svetovance je treba poslušati, upoštevati njihove vizije in želje, uskladiti interese ter se jim približati – inovativni prijemi naj bi vključevali tudi stike izven formalnega okolja (šola, delovni prostor). Posebej je bilo izpostavljeno, da niso edina ciljna skupina svetovalcev tisti, ki sami poiščejo svetovalce, ampak morajo svetovalci motivirati tudi potencialne uporabnike.

Ugotavljali smo, da bi lahko bili rezultati dobrih projektov podpirani dolgoročno in bi bili vključeni v nacionalne strategije oziroma v nacionalne programe.

Leonardo da Vinci tematska konferenca: Entrepreneurship in vocational education – a key to social inclusion and economic development in Europe

11.–12. 10. 2007, Islandija

Med 11. in 12. oktobrom 2007 je potekala tematska konferenca na daljni Islandiji. Na zelo zanimivi in motivacijski konferenci so se zbrali javni uradniki z Evropske komisije in evropskih držav, izvajalci projektov, podjetniki in podjetni mladi ljudje.

Na tematski konferenci o uvajanju podjetništva v poklicno in strokovno izobraževanje smo ugotavljali, da podjetništvo, ki je uvrščeno med osem ključnih kompetenc, ni le priprava poslovnega načrta, ampak je predvsem to, kar razumemo pod imenom podjetnost oziroma podjetni duh. V primerjavi in predstavitev projektov smo videli, da smo si po državah zelo različni ter da moramo na tem področju (v duhu Lizbonske strategije) še veliko postoriti.

Eno ključnih priporočil, ki smo ga pripravili na delavnici, je, da bi bilo smiselno pripraviti pregled, kako se lotevajo poučevanja in uvajanja podjetništva v šolstvu po Evropi.

Med slovenskimi udeleženci je bila tudi gospa Mirjana Kovač, pomočnica direktorice Centra za poklicno izobraževanje: »Konferenca na temo

podjetništvo v poklicnem izobraževanju je bila zelo zanimiva, prikazani so bili različni modeli učenja podjetništva v poklicnem izobraževanju. Tudi v slovenskem prostoru uvajamo različne modele učenja podjetništva – od učnega podjetja, npr. Junior Achievement, do razvijanja podjetniških lastnosti skozi učni proces, kot ga poznajo na Škotskem, v Angliji ... Na tem področju Slovenija prav nič ne zaostaja za ostalimi državami Evropske unije.«

Valorizacijska konferenca: Šola in vrtec, prostor za ustvarjalnost

19. 11. 2007, City Hotel

V Sloveniji na različnih stopnjah izobraževanja poteka vrsta inovacijskih razvojnih projektov v okviru mednarodnih in domačih programov, katerih skupni cilj je vzpodbujati kakovostnejšo vzgojo in izobraževanje ter usposabljanje.

Tako kot leta 2005 je tudi letos Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad za razvoj šolstva skupaj s CMEPIUS-om, Centrom Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja, 19. 11. 2007 v City Hotelu v Ljubljani organiziralo nacionalno valorizacijsko konferenco z naslovom Šola in vrtec, prostor za ustvarjalnost. Cilj tokratne valorizacijske konference je bila opredelitev vrtca/šole 21. stoletja kot osrednje institucije s temeljnim poslanstvom vzpodbujanja in podpiranja ustvarjalnosti ter timskega dela tako pri posameznikih kot na nivoju institucije, v lokalnem okolju ter širši družbeni skupnosti.

Konference se je udeležilo okrog 120 predstavnikov slovenskih vrtcev in šol, strokovnjakov z ministrstev in javnih zavodov ter predstavnikov lokalnih skupnosti.

Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS) objavlja POVABILO K SODELOVANJU

v decentraliziranih aktivnostih programa VSEŽIVLJENJSKO UČENJE v letu 2008

I. SPLOŠNE INFORMACIJE

Vsi, ki želijo prijaviti projekte in aktivnosti v okviru programa Vseživljenjsko učenje, morajo prebrati razpis Evropske skupnosti, ki je bil objavljen v Uradnem listu Evropske skupnosti in je dosegljiv na spletnih straneh Evropske komisije (http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/index_en.html) ali Centra RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (<http://www.cmepius.si/razpisi.aspx>). Le-ta določa splošna prednostna področja za

leto 2008, države, ki sodelujejo v programu, izključitvene kriterije ter roke za prijavo projektov. Poleg splošnih prednostnih področij programa razpis vsebuje še informacije o posameznih sektorskih programih (Comenius, Leonardo da Vinci, Erasmus, Grundtvig) ter prečnem programu Študijski obiski in njihovih prioritetah, finančni podpora, prijavnih in izbirnih postopkih ter vse ostale administrativno-tehnične informacije.

Poleg razpisa je pred prijavo potrebno natančno prebrati tudi Vodnik za prijavitelje (Guide for Applicants), ki je na voljo na spletnih straneh Evropske komisije (http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/index_en.html).

Prijavnice za posamezno akcijo in nacionalni del razpisa (priloga III) bodo objavljeni le na spletnih straneh CMEPIUS-a (<http://www.cmepius.si/razpisi.aspx>).

II. ROKI ZA PRIJAVO

Povabilo k sodelovanju zajema sledeče aktivnosti programa VSEŽIVLJENJSKO UČENJE s pripisanimi roki:

Aktivnost programa Vseživljenjsko učenje	Rok za prijavo
COMENIUS Šolska partnerstva	15. februar 2008
COMENIUS Asistenti	31. januar 2008
COMENIUS Šole gostiteljice, ki zaprosijo za pridobitev Comenius asistenta	31. januar 2008
COMENIUS Mobilnost – Spopolnjevanje za izobraževalno osebje*	31. januar 2008 31. marec 2008 30. junij 2008 30. september 2008
ERASMUS Mobilnost	14. marec 2008
ERASMUS Intenzivni programi	14. marec 2008
LEONARDO DA VINCI Mobilnost	8. februar 2008
LEONARDO DA VINCI Partnerstva	15. februar 2008
LEONARDO DA VINCI Prenos inovacij	14. marec 2008
GRUNDTVIG Partnerstva	15. februar 2008
GRUNDTVIG Mobilnost – Spopolnjevanje za osebje v izobraževanju odraslih*	31. januar 2008 31. marec 2008 30. junij 2008 30. september 2008
ŠTUDIJSKI OBISKI	30. april 2008

*Opomba: prijavni rok je vezan na obdobje, v katerem se dejavnost izvaja. Več informacij je navedenih v drugem delu razpisa, Priloga III.

Prijave za zgoraj navedene aktivnosti je treba v razpisanem roku poslati v elektronski obliki in v tiskani obliki na naslov Nacionalne agencije programa Vseživljenjsko učenje: CMEPIUS, Ob železnici 16, 1000 Ljubljana, v skladu z navodili iz razpisa.

Razpisni rok predstavlja zadnji dan, ko prijavitelj lahko prijavo še odda na pošti (datum oddaje mora biti razviden s poštnega žiga). Svetujemo vam, da prijave oddajate s priporočeno pošto. Pred oddajo si nujno preberite razpis in prijavo oddajate na obrazcih, ki jih najdete na spletnih straneh Nacionalne agencije www.cmepius.si.

Tehnično nepopolne prijave bodo zavrnjene, kot je navedeno v razpisu, Priloga III – Akcije, ki jih vodijo nacionalne agencije.

III. NADALJNJE (DODATNE) INFORMACIJE

Vsi zainteresirani so vabljeni, da se udeležijo informativnih sestankov za prijavitelje, ki jih bo organiziral CMEPIUS. Termin in lokacije bodo ažurno objavljeni na spletni strani: http://www.cmepius.si/info_dnevi.aspx.

Vse dodatne informacije, podrobni razpis, tehnične zahteve in prijavni obrazci so dosegljivi na spletni strani CMEPIUS-a <http://www.cmepius.si> (na strani razpisi in odstrani posameznega programa), za dodatna vprašanja in pojasnila pa smo vam na voljo na: CMEPIUS, Ob železnici 16, 1000 Ljubljana, tel. 01/586-42-51, faks 01/586-42-31, elektronska pošta: info@cmepius.si.

Evropsko jezikovno priznanje

V letu 2007 je Komisija za Evropsko jezikovno priznanje sprejela odločitev, da Evropsko jezikovno priznanje prejme:

- projekt **Slavic Networking – Linguistic and Cultural Integration**, ki ga koordinira Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik.

Podelili bomo tudi dve Nacionalni jezikovni priznanji za dosežek na področju učenja in poučevanja jezikov, in sicer:

- projektu **Jezikovna ponudba in jezikovna raznolikost naše šole – Evropa pod dežnikom**, ki ga koordinira OŠ Janka Padežnika;
- projektu **Evropski oddelki**, ki ga koordinira Zavod RS za šolstvo.

Evropsko jezikovno priznanje in Nacionalni jezikovni priznanji bomo podelili na zaključni slovesnosti 19. 12. 2007 v Grand hotelu Union v Ljubljani.

Usposabljanja za potencialne prijavitelje projektov

LEONARDO da Vinci:

partnerstva

CMEPIUS, 10. 1. 2008 ob 13. uri

mobilnost

CMEPIUS, 17. 1. 2008 ob 13. uri

mobilnost

CMEPIUS, 24. 1. 2008 ob 10. uri

prenos inovacij

CMEPIUS, 31. 1. 2008 ob 13. uri

prenos inovacij

CMEPIUS, 14. 2. 2008 ob 13. uri

COMENIUS:

mobilnost

CMEPIUS, 10. 1. 2008 ob 10. uri

partnerstva

CMEPIUS, 17. 1. 2008 ob 10. uri

asistenti in jezikovne aktivnosti

UMB, Filozofska fakulteta, 15. 1. 2008 ob 11. uri

asistenti in jezikovne aktivnosti

UPR, Pedagoška fakulteta, 18. 1. 2008 ob 11. uri

GRUNDTVIG:

CMEPIUS, 15. 1. 2008 ob 10. uri

ERASMUS:

predstavitve razpisa

Center Evropa, 16. 1. 2008 ob 14. uri

individualna mobilnost

CMEPIUS, 21. 1. 2008 ob 9.30 uri

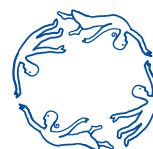
intenzivni programi

CMEPIUS, 29. 1. 2008 ob 9.30 uri

Comenius, Grundtvig,

Leonardo da Vinci:

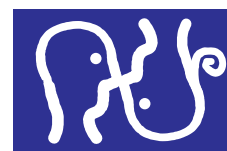
LU Jesenice, 9. 1. 2008 ob 10. uri

Konferenca v okviru slovenskega predsedovanja EU

V okviru predsedovanja Slovenije Evropski uniji je Ministrstvo za šolstvo in šport v skupnem dogovoru z EK poverilo CMEPIUS-u vsebinsko pripravo in organizacijo enega od spremljevalnih dogodkov, in sicer konferenco na temo Quality in Mobility, v okviru katere bo 12. in 13. junija 2008 potekal uradni sestanek Odбора programa VŽU, uradni sestanek direktorjev vseh Nacionalnih agencij, podelitev evropskih nagrad kakovosti za projekte mobilnosti v sodelovanju z najvišjimi predstavniki EK in Slovenije ter diskusija v štirih delovnih skupinah na temo kriterijev kakovosti v mednarodnih mobilnostih programa VŽU ter priprava priporočil za nadaljnje delo. Pričakovana udeležba: približno 250–300 udeležencev iz triinšestdesetih držav in EK.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo!

CMEPIUS

Center RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja

Ob železnici 16
1000 Ljubljana, Slovenija
Tel.: (01) 586 42 51
Fax: (01) 586 42 31
E-pošta: info@cmeplus.si
www.cmeplus.si